

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 19 czerwca 1951 r.

Nr A-52

T R E Ś C :

Poz.:

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

687 — Nr 430 z dnia 18 czerwca 1951 r. w sprawie warunków rozpisania Narodowej Pożyczki Rozwoju Sił Polski 685

ZARZĄDZENIE

688 — Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 7 maja 1951 r. w sprawie norm powierzchni użytkowej i wyposażenia wewnętrznego oraz zasad i warunków użytkowania hoteli robotniczych dla zatrudnionych w przemyśle i budownictwie 686

687

UCHWAŁA Nr 430 RADY MINISTRÓW

z dnia 18 czerwca 1951 r.

w sprawie warunków rozpisania Narodowej Pożyczki Rozwoju Sił Polski,

Na podstawie art. 2 dekretu z dnia 18 czerwca 1951 r. o rozpisaniu Narodowej Pożyczki Rozwoju Sił Polski Rada Ministrów uchwala, co następuje:

1. Narodową Pożyczkę Rozwoju Sił Polski rozpisuje się na okres od dnia 1 października 1951 r. do dnia 1 października 1971 r.

Pożyczka przeznaczona jest wyłącznie dla rozmieszczenia wśród ludności, natomiast nie mogą jej subskrybować przedsiębiorstwa, instytucje i inne osoby prawne.

Otwarcie subskrypcji na pożyczkę nastąpi dnia 18 czerwca 1951 r.

2. Pożyczka zostaje wypuszczona w obligacjach na okaziciela: pojedynczych — po 100 zł, zbiorowych po 200 zł i po 500 zł oraz częściowych po 50 zł, 25 zł i 10 zł.

Każda obligacja pojedyncza (stuzłotowa) posiada odrębny numer. Obligacje zbiorowe posiadają odpowiednio po dwa lub pięć numerów obligacji pojedynczych (stuzłotowych). Odpowiednia ilość obligacji częściowych,

reprezentujących łącznie 100 zł, posiada jeden numer.

3. Pożyczkę dzieli się na klasy po 100.000.000 zł każda. Każda klasa zawiera 1.000.000 numerów obligacji.

4. Odsetki od pożyczki, obliczone przy stopie 4% w stosunku rocznym, przeznaczają się na wypłatę premii, które będą rozlosowane pomiędzy obligacje.

Połowa wszystkich obligacji będzie premiowana. W wysokości wylosowanej premii mieści się zwrot imiennej wartości obligacji. Pozostałe obligacje będą wykupywane według ich wartości imiennej.

Losowania obligacji będą się odbywać 2 razy do roku — 1 kwietnia i 1 października. Pierwsze losowanie odbędzie się 1 kwietnia 1952 r.

5. Na każdy milion obligacji po 100 zł przypada w każdym półroczu w drodze losowania 25.000 obligacji do wykupu, z tego 12.500 obligacji wygrywa premie, a 12.500 podlega wykupowi według ich wartości imiennej, zgodnie z poniższą tabelą:

Wysokość jednej premii zł	W każdym losowaniu półrocznym		We wszystkich 40 losowaniach	
	Ilość obligacji	Na sumę zł	Ilość obligacji	Na sumę zł
10.000	4	40.000	160	1.600.000
5.000	16	80.000	640	3.200.000
1.000	150	150.000	6.000	6.000.000
500	530	265.000	21.200	10.600.000
250	1.000	250.000	40.000	10.000.000
150	10.800	1.620.000	432.000	64.800.000
R a z e m	12.500	2.405.000	500.000	96.200.000
Obligacje do wykupu wg wartości imiennej	12.500	1.250.000	500.000	50.000.000
Ł a c z n i e	25.000	3.655.000	1.000.000	146.200.000

6. Obligacja zbiorowa posiada dwa lub pięć numerów obligacji pojedynczych (stuzłotowych) i daje prawo do wygrania dwóch lub pięciu premii, wylosowanych w tym samym ciągnięciu dla każdego z numerów, oznaczonych na obligacji.

Obligacje częściowe, stanowiące $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ lub $\frac{1}{10}$ obligacji pojedynczej (stuzłotowej), dają prawo do otrzymania połowy, jednej czwartej lub jednej dziesiątej części premii, wylosowanej na dany numer pojedynczej obligacji.

7. Zasady i sposób przeprowadzenia losowania

obligacji pożyczki ustali zarządzenie Ministra Finansów, ogłoszone w Monitorze Polskim.

8. Prawo do podjęcia premii oraz prawo do przedstawienia do wykupu obligacji według ich wartości imiennej trwa do dnia 1 października 1972 r. Po upływie tego terminu obligacje tracą swą ważność.

9. Zgodnie z art. 3 dekretu z dnia 18 czerwca 1951 r. o rozpisaniu Narodowej Pożyczki Rozwoju Sił Polski (Dz.U.R.P. Nr 33, poz. 257) obligacje pożyczki są wolne od wszelkich podatków i opłat.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

688

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 7 maja 1951 r.

w sprawie norm powierzchni użytkowej i wyposażenia wewnętrznego oraz zasad i warunków użytkowania hoteli robotniczych dla zatrudnionych w przemyśle i budownictwie.

W związku z § 104 rozporządzenia Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Zdrowia, Przemysłu, Odbudowy, Administracji Publicznej oraz Ziem Odzyskanych z dnia 6 listopada 1946 r. o ogólnych przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 344) zarządza się, co następuje:

I.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Pomieszczenia w hotelach robotniczych przeznacza się dla osób samotnych, zatrudnionych poza miejscem ich stałego zamieszkania (w odległości uniemożliwiającej ich codzienny dojazd do pracy).

2. Osoby przebywające czasowo bądź stale w hotelach robotniczych tracą prawo do zamieszkiwania w nich z chwilą rozwiązania umowy o pracę tak z jednej, jak i z drugiej strony.

§ 2. Hotele robotnicze powinny być oddzielne dla mężczyzn i oddzielne dla kobiet.

§ 3. Projekty budowy hoteli robotniczych powinny być w zakresie lokalizacji i przepisów sanitarnych uzgadniane z wydziałami zdrowia właściwych terytorialnie prezydium wojewódzkich rad narodowych.

§ 4. 1. Hotele robotnicze, organizowane w specjalnie wybudowanych lub też istniejących już budynkach o dowolnym przeznaczeniu, mogą być oddane do użytku wyłącznie po uprzednich oględzinach oraz po uzyskaniu zezwolenia komisji kontroli kwater powołanej przez przewodniczącego właściwego terytorialnie prezydium wojewódzkiej rady narodowej. W skład komisji kontroli kwater wchodzi przedstawiciele:

- a) wydziałów: pracy i pomocy społecznej (organów inspekcji higieny i bezpieczeństwa pracy), zdrowia, budownictwa oraz samodzielnego oddziału zatrudnienia prezydium wojewódzkiej rady narodowej,
- b) okręgowej rady związków zawodowych,
- c) okręgowego zarządu Związku Zawodowego Robotników Budowlanych oraz
- d) zakładu pracy, któremu hotel podlega.

2. Przekazanie hotelu robotniczego do użytku powinno nastąpić protokolarnie.

§ 5. Zabrania się zakwaterowywania robotników

w pomieszczeniach nie wykończonych, wilgotnych, nie posiadających dostatecznego oświetlenia naturalnego ze współczynnikiem świetlnym poniżej $\frac{1}{8}$, nie zabezpieczonych przed zmianami atmosferycznymi, jak zimno, deszcze itp.

§ 6. Wejścia do budynków powinny być poprzedzone przedsionkiem.

§ 7. W hotelach robotniczych już istniejących bądź też nowowytwarzanych komisja przewidziana w § 4 ustali normy zaludnienia przed oddaniem do użytku. Zaludnienie hotelu robotniczego ponad normę ustaloną niniejszym przepisem jest wzbronione.

§ 8. Każdy nowoprzybywający, przed jego ostatecznym zakwaterowaniem w hotelu robotniczym, powinien być skierowany do kąpieliska, a w przypadkach koniecznych jego rzeczy osobiste (jak ubranie i bielizna) powinny być poddane szczegółowej dezynfekcji i dezynsekcji.

II.

Normy użytkowania hoteli robotniczych i ich wyposażenie.

§ 9. Każdy hotel robotniczy powinien posiadać przynajmniej następujące pomieszczenia:

- a) sypialnie o rozmiarach w zasadzie nie większych niż 30 m² każda, o wysokości 3 m, obliczając na 1 mieszkańca 4,5 m² powierzchni podłogi, przy czym kubatura powinna wynosić 13,5 m³. Powierzchnia okien wynosić powinna co najmniej $\frac{1}{8}$ powierzchni podłogi. Okna powinny być podwójne (zimną) z urządzeniem do otwierania oraz zaopatrzone w wywietrzniki o rozmiarach nie mniejszych niż $\frac{1}{8}$ powierzchni okna, umieszczone w górnej ich części;
- b) umywalnie urządzone w taki sposób, aby padał 1 kurek (kran) na 5—8 osób i 1 natrysk na 15—20 osób, z przestronią 1 m² podłogi na każde miejsce do mycia. Podłoga powinna być pokryta drewnianą kratą. Przy umywalni powinna znajdować się rozbieralnia wyposażona w wieszaki i ławki.

Umywalnie należy zaopatrzyć w zimną i gorącą wodę przepływową, przy czym powinna ona odpowiadać warunkom wody do picia i potrzeb

gospodarczych, przewidzianych w rozporządzeniu z dnia 27 sierpnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 562).

Zabrania się urządzania umywalni w pomieszczeniach odległych od sal mieszkalnych (np. w innym budynku, do którego należy przejść przez odkrytą przestrzeń):

- c) ustępy o ilości nie mniejszej niż jeden otwór na 16 osób dla mężczyzn i nie mniejszej niż jeden na 12 osób dla kobiet.
Ustępy dla mężczyzn powinny posiadać pisuary z takim samym obliczeniem.
Na terenach skanalizowanych należy ustępy umieszczać w budynku mieszkalnym oraz zainstalować urządzenia do splukiwania wodą. W przypadku braku kanalizacji ustępy należy budować nie dalej niż 50 m od pomieszczeń mieszkalnych. Powinny być one przy tym odpowiednio zabezpieczone przed zmianami atmosferycznymi oraz odpowiadać obowiązującym przepisom sanitarnym;
- d) oddzielne pomieszczenia odpowiednio wyposażone na pranie i suszenie bielizny osobistej oraz oddzielne dla suszenia przemoczonej odzieży i obuwia z obliczeniem 0,3 m² powierzchni na każdego mieszkańca. Pomieszczenia te przy liczbie do 50 osób zamieszkałych w domu robotniczym powinny wynosić nie mniej niż 15 m² powierzchni;
- e) odpowiednio urządzone pomieszczenia umożliwiające podgrzewanie i przygotowywanie przez mieszkańców hotelów robotniczych posiłków we własnym zakresie. Pomieszczenia te przy stanie do 50 osób powinny wynosić nie mniej niż 15 m² powierzchni;
- f) izbę chorych (izolatkę) z obliczeniem: 1 łóżko na 50 mieszkańców oraz 8 m² powierzchni na 1 chorego.

§ 10. W hotelach robotniczych, w których przebywa powyżej 50 osób, oprócz wyszczególnionych w § 9 pomieszczeń należy wydzielić:

- a) odpowiednio wyposażone pomieszczenie na bibliotekę i świetlicę zaopatrzoną w czasopisma, gry sportowe i towarzyskie, głośnik radiowy, zgodnie z wymaganiami Centralnej Rady Związków Zawodowych;
- b) oddzielne magazyny dla składania czystej i brudnej bielizny pościelowej.

§ 11. 1. W hotelach robotniczych, w których przebywa powyżej 200 osób, należy urządzić:

- a) stołówkę dla zbiorowego żywienia urządzoną i prowadzoną zgodnie z obowiązującymi przepisami (tylko w przypadku braku punktu zbiorowego żywienia w pobliżu);
- b) pralnię administrowaną przez zakład pracy;
- c) kąpielisko jednokierunkowe z komorą dezynfekcyjno-dezynsekcijną. Komora ta ma służyć do odkażania odzieży i bielizny jak również pościeli. Pomieszczenie to powinno być urządzone i prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. Hotele robotnicze, w których przebywa poniżej 200 osób, powinny mieć możliwość korzystania z urządzeń, wymienionych w ust. 1. zainstalowanych w rejonie ich rozmieszczenia.

§ 12. Kierownictwo obowiązane jest do wydawania mieszkańcom hotelu robotniczego przegotowanej gorącej wody 2 razy w ciągu dnia, tj. przed i po pracy.

§ 13. 1. Wszystkie pomieszczenia mieszkalne w hotelach robotniczych powinny zabezpieczać przed zimą, a wnętrza powinny być czysto wykończone oraz bielone wapnem. Podłogi powinny być wykonane z desek heblowanych podłogowych.

2. Pomieszczenia mieszkalne powinny posiadać ponadto następujące wyposażenie:

- a) łóżka żelazne lub drewniane z desek heblowanych, w uzasadnionych przypadkach dwukondygnacyjne, uszczelnione i rozstawione w odległości w zasadzie 0,75 m, nie mniejszej niż 0,50 m;
- b) stoły heblowane oraz krzesła bądź taborety, z obliczeniem w zasadzie 0,50 m², nie mniejszej niż 0,30 m² powierzchni stołu, oraz krzesło lub taboret na 1 osobę;
- c) szafki na rzeczy osobiste w ilości po jednej na każdego mieszkańca z obliczeniem 0,5 m². Szafki te powinny być sporządzone z desek heblowanych, posiadać osobną przegrodę na żywność, otwory w drzwiach zaopatrzone siatką oraz zamknięcia;
- d) naczynia z przegotowaną zawsze świeżą wodą do picia;
- e) kosze na śmieci i spluwaczki.

§ 14. Przybyły do hotelu robotniczego powinien być niezwłocznie zaopatrzone w siennik ze świeżą słomą, dwa koce bawełniane lub jeden wełniany, poduszkę, prześcieradło, podpinkę i powłoczkę na poduszkę.

§ 15. We wszystkich hotelach robotniczych nieprzenośnych (stałych) należy instalować centralne ogrzewanie. W przypadku niemożności zainstalowania tego rodzaju ogrzewania — piece trwałościelne. Wszystkie pomieszczenia w barakach przenośnych (składanych) powinny być ogrzewane za pomocą pieców trwałościelnych. Paleniska pieców znajdować się powinny w zasadzie po stronie korytarza. Zabrania się instalowania piecyków żelaznych oraz rur przechodzących przez pomieszczenia.

§ 16. Wszystkie pomieszczenia w hotelach robotniczych powinny być ogrzewane w ustalonym okresie czasu, zgodnie z normami Państwowego Komitetu Normalizacyjnego.

§ 17. Wszystkie pomieszczenia użytkowe, wejścia do nich, korytarze oraz dziedzińce powinny być z nastaniem zmroku oświetlone za pomocą elektryczności. Hotele robotnicze na terenach niezelektryfikowanych — oświetlone lampami naftowymi.

III.

Bezpieczeństwo i utrzymanie czystości pomieszczeń w hotelach robotniczych i ich terenów.

§ 18. Przed wejściem do hotelu powinna znajdować się tablica zawierająca nazwę przedsiębiorstwa oraz napis: „Hotel Robotniczy“.

§ 19. Przed wejściem do pomieszczeń mieszkalnych powinny być ustawione skrobaczki i wycieraczki.

§ 20. Na drzwiach pomieszczeń mieszkalnych od strony zewnętrznej należy umieścić aktualny wykaz robotników zajmujących dane pomieszczenie.

§ 21. Na korytarzach powinny znajdować się urządzenia przeciwpożarowe zgodnie z istniejącymi przepisami.

§ 22. Po wyjściu mieszkańców do pracy pomieszczenia mieszkalne i ich mienie powinny być odpowiednio zabezpieczone i dozorowane.

§ 23. Przebywanie na terenie hotelu robotniczego po godzinie 22 osób nie uprawnionych jest wzbronione.

§ 24. Kierownictwo zobowiązane jest utrzymywać nocnego dozorcę, który czuwałby nad bezpieczeństwem i porządkiem w hotelu.

§ 25. Tereny dziedzińców i pomieszczeń zewnętrznych (jak ustępy itp.) powinny być systematycznie sprzątane przez personel.

§ 26. Dla odpadków gospodarczych należy urządzić zbiorniki zgodnie z przepisami sanitarnymi.

§ 27. W przypadku braku kanalizacji należy zgodnie z przepisami sanitarnymi odprowadzać wody ściekowe z kuchni, pralni, umywalni do specjalnych dołów.

§ 28. Jeżeli w okręgu rozmieszczenia hoteli robotniczych istnieje kanalizacja, hotele powinny być do niej przyłączone.

§ 29. Wszystkie pomieszczenia w hotelach robotniczych, a w szczególności sypialnie, powinny być starannie wietrzone rano po wyjściu mieszkańców do pracy i wieczorem przed udaniem się na spoczynek. W przypadkach koniecznych należy okna zaopatrzyć w siatki.

§ 30. Wszystkie pomieszczenia w hotelu robotniczym powinny być codziennie starannie sprzątane przez specjalny personel sprzątaczek i utrzymywane w odpowiednio czystym stanie. Mycie podłóg powinno być dokonywane co najmniej 2 razy w tygodniu. W izolatce należy dokonywać codziennego mokrego sprzątania.

§ 31. 1. Co najmniej raz na miesiąc powinno być dokonywane generalne sprzątanie wszystkich pomieszczeń (omiatanie ścian i sufitów, mycie łóżek, podłóg, okien, stołów itp. oraz trzepanie i wietrzenie pościeli).

2. W przypadku zaszłej konieczności należy dokonywać dezynfekcji pomieszczeń.

§ 32. Wszystkie pomieszczenia powinny być nie mniej niż raz w roku bielone wapnem.

§ 33. Bielizna pościelowa, prana na koszt zakładu pracy, powinna być zmieniana raz na 2 tygodnie. Słoma w siennikach natomiast — zmieniana co najmniej raz na 3 miesiące.

§ 34. Ze względu na bezpieczeństwo osób wspólnie zamieszkających każdy mieszkaniec hotelu robotniczego powinien być w okresie 3 dni od jego przybycia poddany oględzinom i badaniom lekarskim. Poza tym mieszkańcy powinni być poddawani okresowym, co naj-

mniej raz w kwartale, oględzinom i badaniom lekarskim.

§ 35. U kierownika hotelu robotniczego powinna znajdować się apteczka, zaopatrzona w środki lecznicze, niezbędne dla udzielenia pierwszej pomocy, dostępna całą dobę, oraz książka kontroli sanitarnej.

§ 36. Kierownik obowiązany jest rano i wieczorem dokonać przeglądu wszystkich pomieszczeń sypialnych celem ustalenia chorych i zaopiekowania się nimi.

§ 37. Kierownictwo zobowiązane jest raz w tygodniu do udostępnienia mieszkańcom kąpeli.

§ 38. Kierownictwo zobowiązane jest do codziennego dostarczania mieszkańcom gorącej wody do mycia w oznaczonych godzinach, w szczególności po pracy.

§ 39. Teren hotelu robotniczego powinien być ogrodzony, uporządkowany i utrzymywany w czystości. Należy założyć w miarę możliwości zieleńce, place do ćwiczeń fizycznych i gier sportowych.

§ 40. Dojścia do hotelu robotniczego oraz do ustępów, śmietników, studni, dołów zlewnych itp. powinny mieć utwardzoną nawierzchnię.

§ 41. W każdym hotelu robotniczym powinni być wyznaczeni społeczni inspektorzy sanitarni oraz wybrany samorząd robotniczy.

§ 42. Personel zatrudniony w hotelach robotniczych powinien posiadać świadectwa zdrowia odnawiane co 6 miesięcy.

§ 43. U kierownika hotelu robotniczego powinna znajdować się książka zażaleń i osobna dla kontroli ogólnych.

§ 44. Kierownictwo powinno opracować i wywiesić regulamin wewnętrzny, zapewniający mieszkańcom spokój, odpowiedni wypoczynek i właściwy porządek sanitarny.

IV.

Przepisy końcowe.

§ 45. Za wykonanie niniejszego zarządzenia są odpowiedzialne zakłady pracy prowadzące hotele robotnicze oraz nadrzędne zjednoczenia przemysłowe (im odpowiednio) w zakresie ustalonym przez zarządzenia właściwych ministrów.

§ 46. Kontrola nad wykonaniem niniejszych przepisów należy do komisji kontroli kwater właściwych terytorialnie prezydium rad narodowych.

§ 47. Z chwilą ogłoszenia niniejszych przepisów tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe zarządzenia w zakresie prowadzenia hoteli robotniczych.

§ 48. W hotelach robotniczych już istniejących termin realizacji przepisów rozdziału II niniejszego zarządzenia ustala się do dnia 1 października 1951 r.

§ 49. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 maja 1951 r.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: w z. *St. Zawadzki*

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów.

Redakcja: Prezydium Rady Ministrów — Biuro Prac Ustawodawczych, Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 46/48
Administracja: Administracja Wydawnictw Prezydium Rady Ministrów, Warszawa, ul. Bracka 20a.